

Så här går det till när vi spränger vid Svea Symfoni och Serenad

För att kunna grundlägga de nya husen behöver ca 30 000 kbm berg sprängas och forslas bort. Sprängning är en tillståndspliktig verksamhet som kräver bygg eller marklov samt polistillstånd och Veidekke har sökt och erhållit alla tillstånd.

När sker sprängningsarbetena?

Totalt beräknas sprängningarna att pågå under cirka 6 månader. De exakta tiderna för sprängningarna kommer variera över året beroende på väder, mörker och i vilka områden vi arbetar. Fyra sprängskott per vardag är planerat till en början: kl. 09:00, 11:00, 13:00 och 15:00. Tidpunkterna är regel men undantag kan ske, till exempel vid konserter i Musikhögskolan eller av andra skäl. De kan också flyttas och/eller utökas respektive minskas i antal beroende på hur försiktigt vi måste gå fram. Generellt innebär mindre salvor och försiktigare sprängning att något tätare skjuttider kan förekomma. Vi kommer inte ändra tider utan att delge detta på sidan. Däremot kan ett förutbestämt sprängtillfälle utgå utan avisering. Kommande veckas skjuttider finns att läsa på webbplatsen www.sveakvarteren.se torsdag kväll inför nästkommande vecka..

Hur fungerar sprängning?

Innan arbetet startar görs en besiktning av berget för att ta reda på dess beskaffenhet. Berget undersöks med tanke på förekomsten av sprickor, gamla sprängningar, skikt av lera eller morän och slänter. Utifrån resultatet av den besiktningen bestäms placering och täthet mellan de hål som borrar i berget.

Hålen är 56 mm grova och borrar ned till den nivå som vi sedan grundlägger huset på. I känsliga områden t ex mot musikhögskolan borrar vi något som kallas tätsöm. Det innebär att hålen borrar med 300 mm mellanrum vilket möjliggör att vi kan spräcka berget med mindre mängd sprängmedel och få en mycket kontrollerad detonation.

Besiktning och efterkontroll

Inför sprängningsarbetet har vi med hjälp av en sakkunnig besiktigat alla närliggande fastigheter för att identifiera eventuell förekomst av befintliga sprickor och skador. Efter att sprängningsarbetena är färdigställda görs en efterkontroll där eventuella skador som uppkommit pga. sprängningen dokumenteras.

Vibrationer och säker sprängning

Alla fastigheter har också belagts med ett gränsvärde med avseende på vibrationer. Beroende på hur ett hus är grundlagt och konstruerat kan den sakkunnige bestämma att vibrationerna vid ett specifikt hus källare inte får uppgå till mer än t.ex. 35 mm/sek. Detta mäts genom speciella mätare som monteras på utsatta punkter. Efter varje sprängning skickar dessa mätare resultatet till spräng-

ledaren och platsledningen och utifrån de värden som registrerats kan vi då säkerställa och dokumentera att vi inte överskrider gränsvärdet. Det ger också sprängledaren information om hur mycket sprängmedel som kan laddas vid varje sprängning.

Själva sprängtekniken är mycket gammal. Det som egentligen hänt sedan Nobels tid är att dynamiten ersatts av betydligt säkrare material som inte kan detonera utan speciella tändkapslar. Utifrån hur hålen borrar och hur stor salva som skall sprängas laddas hålen med sprängmedel. Djupa centrerade hål laddas hårdare medan hål mot ytterkanterna laddas mindre. I samband med att laddningen släpps ned i hålet monteras även en sprängkapsel med en tändkabel på. Alla dessa kapslar har en färgkod som indikerar en förutbestämd fördröjning i intervall om 5 millisekunder. Med hjälp av fördröjningen kan sprängaren styra salvan så att berget i ytterkanterna släpper först och ger fri väg åt det berg som finns längre in. Detta gör att man inte behöver "överbilda" för att få loss motsvarande mängd berg.

När hålen är laddade fylls de med "proppgrus" som förhindrar spränggaserna att tränga upp genom hålet. Kablarna från sprängkapslarna dras till det ställe där sprängaren kommer fyra av. Berget täcks sedan med Mattor av tungt gummi. Dessa mattor är till för att förhindra småsten och flisor att "spruta" iväg. Innan själva salvan går stängs riskområdet av med hjälp av flaggvakter och signalen sprängning kommer ljuder med korta signaler.

När sprängaren antänder salvan detonerar sprängmedlet och spränggaserna som uppstår expanderar och spräcker berget. Efter sprängningen kontrollerar sprängledaren att hela salvan detonerat och signalen faran över ljuder med en lång signal.

Gummimattorna lyfts bort och en grävmaskin tar nu hand om det trasiga berget. En del lastas på bilar direkt för bortforsling medan en del används på bygget för att skapa byggvägar och access för fortsatt sprängning.